

RÁ ÑOHO RA TIMOTEO

RÁ ÑOHO RÁ CARTA RA APOSTOL NSAN PABLO NÚ'A BI 'YOPABI RA TIMOTEO

**Ma'na'qui ra apostol Nsan Pablo
opabi ra Timoteo**

1 ¹ Núgui drá Pablo, rá apostolgui ra Zidada Jesucristo. Ajuá go gue'á rá paha pa bi hñuxcagui drá apostolgui'á ne bi mēncagui ga mā de ra te pa nzantho nú'á bi ñá'ti da umbi gatho nú'á to'o da gamfri ra Zidada Jesucristo.

² Nú'i zi cu Timu ma hmāca t'á'i ja ra jamfri, dí op'a'i. Ajuá ma Dadahū ne ma Hmuhū ra Jesucristo da jap'a'i, da mē'ts'a ra nthecate, ne da max'a'i pa gui 'bui te rá 'ñientho.

**Ra apostol Nsan Pablo xipa ra
Timoteo da mā de ra
Zidada Jesucristo**

³ Ajuá dí api ma pa ra xuui, ne ra ora'á nzantho dí beñ'a'i, ne dí umba njamādi'á por gatho nuya japi 'ra'a'i. Y nehe go gue'á dí pēpabi co ma mfeni xá nt'axi, ngu mi pēpabi nehe ndu ma mbōxita xi maya'bū.

⁴ Y nura ora tso ma mfeni de gue'i nú'á ra pa'á gá nzoni nú'bū dá nhyeguiui, ga neh mā ga hant'a'i pa njabū ma'na ga johyaga.

⁵ Nehe dí beni de ri hoga jamfri guí pē'tsi nú'á bi mē'tsa 'mēt'o ri ngande ra nju Loida ne ri mā mā ra nju Eunice, y dí pādi xá hño gue ne'i go guet'á ra jamfri guí pē'tsbya.

⁶ Hangue por gue'á dí zo'a'i gue gui 'yōt'a ra ts'edi pa gui pefi xá hño nú'á ra 'befi bi 'ra'a Ajuá gui pefi nu ndá hu'ts'a ma 'ye.

⁷ Ngue'á Ajuá bi 'racjū 'nara ts'edi pa

ga zēdihū, pa da nja ma hmātehū, pa ga su ma mfenihū, hingue pa ga ntsuhū.

⁸ Hangue oxqui ntsa gui mā gue guí camfri ma Zidadahū, nixi oxqui ntsa gui mā gue dí ntsixhū núgui dí jot'ua fadi ngue'á dí māmba rá noya ra Zidada. Nu'á gui 'yōt'e hā, mānga ra māca noya masque gui tho ya ts'othogui ngu dí thoguiga, ne Ajuá da 'ra'a ra ts'edi pa gui tseti.

⁹ Nú'á go gue'á bi pōhōguihū ne bi zoncahū pa ga 'būhū strá nt'axi. Bi pōhōguihū po rá dānga hmāte bi mescaguihū, y hingo por ma 'befishū bi pōhōguihū. Go gue'á rá mfeni sehe pa bi pōhōguihū, ngue'á ante da hyoca ra ximhai ya mi beni dua pēhna ra Zidada Jesucristo pa da pōhōguihū.

¹⁰ Y nu mi zōhōua ja ra ximhai numa Pōhōtehū ra Zidada Jesucristo, ja gue'bū bi hnequi nú'á ra dānga hmāte Ajuá pescaguihū pa bi pōhōguihū. Ra Zidada Jesucristo go gue'á bi ntāte de ra du, ne bi 'racjū ra te pa nzantho nú'á hinhya'mū da uadi. Y nurá noya Ajuá go gue'á xicjū de gue'á.

¹¹ Y nugui go bi thuxcagui pa ga mānga nú'á ra māca noya'á. Nehe bi thuxcagui dega apostol pa ga zofu nú'á ya jā'i hingyá xodyo, ne pa ga utuabi'á rá noya Ajuá.

¹² Y hangue por gue'á dí thogui nuya ts'othoguiya. Pe masque dí ofadi, hindí 'be ma tsa, ngue'á dí pādi nú'á to'o stá camfriga, ne dí pādi xá hño gue nu'á ja rá ts'edi pa da supca ma te nú'á stá ent'ua ja rá 'ye asta ra pa'á da yopa pengui.

13 Nu'i oxqui pumfri nú'a stá xi'a'i, pa njabũ gue'a gui 'ñudi nehe, ngue'a go gue'a 'nara hoga nt'utuate. Ne gui 'ñudi co ra jamfri ne ra hm̄ate nú'a ri 'racjũ ra Zidada Jesucristo.

14 Su nehe nú'a ra maça noya xa t'ent'a ja ri 'ye co rá ts'edi ra Maça Ndahi nú'a 'bũ ja ma corasohũ.

15 Nu'i guí pađi gue nuya cu de guepũ Asia bi zogaguiua sehe. 'Ra de gue'ũ go nura cu Figelo ne ra cu Ermogene.

16 Pe nura cu Onesiforo nú'á himbi ntsu bi e bi c'aascaua ja ra fadi ne ndunthi ya 'mi'qui bi hñubga ma mũi. Y ra Zidada go gue'a da mats'i ne gatho nuya mengu ja rá ngu'a.

17 Ngue'a nu mí zocua Nroma nura cu'a, nú'á bi ja bi hyongagui asta himbi zucagui.

18 Hangué ra Zidada da m̄e'tsua ra nthecate nura pa'a da nja ra nsuca uenda. Nu'i guí pađi xá hño gue nu ndá 'bũhũbũ Efeso xi bi maxcaguihũ nú'a ra zi cu'a.

'Nara hoga soldado de ra Zidada Jesucristo

2 **1** Nu'i Timu ma zi t'ũ'i ja ra jamfri, xi da zedi ja rá 'befi Ajuã co nú'a ra ts'edi 'racaguihũ ra Zidada Jesucristo.

2 Gatho nú'a dá u't'a'i ja yá thandi ma'ra ya cu, 'ñutuabi nehe nú'ũ ma'ra ya hoga cu pa nehe da bađi'ũ, y njabũ da 'ñutuabi nehe nú'ũ ma'ra ya cu.

3 Nehe tseta ya ts'othogui ngu 'nara hoga soldado de ra Zidada Jesucristo.

4 Nu 'nara soldado hõnse nú'a ra 'befi xa t'umbi gue'a tsa da m̄efi. Hingui tsa da m̄efi ma'na ra 'befi. 'Bũ da m̄efi ma'na ra 'befi, hinda põnga rá hmi co nú'a to'o bi umba rá nsu dega soldado.

5 Nehe nura 'ñeni 'bũ hinda 'ñeni ngu rí 'ñehe, hinte ma thãhã da t'umbi.

6 Nehe 'nara mot'i mahyoni 'met'o da m̄pefi pa da za da xofo nú'a bi mot'i.

7 Beni xá hño nú'a dí op'a'i, y ra Zidada go gue'a da 'ra'a ra m̄fadi de gatho.

8 Dá 'yoda ja ri m̄feni ra Zidada Jesucristo nú'a bá e bi 'm̄ui de rá ji ndu ra Davi, ne bi du, nepũ bi yopa nte ma'na'qui, ngu m̄anga rá noya Ajuã y dí ma nehe.

9 Dí tho ya thogui ngue'a dí m̄amba rá noya Ajuã, ne asta dí jot'a fadi ngu 'nara ts'oja'i. Pe nurá noya Ajuã, nu'á hingui jot'i.

10 Nugui dí tseta gatho nuya ts'othogui pa njabũ nú'ũ xa huahna Ajuã da za da gamfri ra Zidada Jesucristo ne da mpõhõ'ũ, ne da 'm̄ui pa nzãntho ja rá nsunda Ajuã.

11 Nuya ya noya dí op'a'i go guehya xi majuãni, ne ena:

'Bũ stá tuhũ co ra Zidada Jesu, nehe ga 'bũhũ con gue'a;

12 'Bũ ga tsethũ ya ts'othogui, nehe ma ga mandahũ con gue'a.

'Bũ ga cõnihũ'a, nehe da gõngaguihũ'a.

13 'Bũ nújũ hindí õthũ nú'a dí mañhũ, nu'á hã, nzãntho õt'e gatho nú'a ma, ngue'a nu'á hingui pata rá m̄feni.

Rá 'befi rá hoga m̄efi Ajuã

14 Benbabi ya cu nuya noya dí op'a'i. 'Bepabi'ũ ja rá thandi ra Zidada gue hinda ntsanoya, ngue'a hinte ri muui, hõnse pa da ts'ocua yá m̄feni nú'ũ to'o õde.

15 'Yõt'a ra ts'edi gui nhyoga m̄efi pa da 'ñotho hanja gui ntsa, ne gui m̄amba xá hño rá noya Ajuã nú'a m̄anga majuãni, pa njabũ da za gui 'bũi xá hño ja rá thandi Ajuã.

16 'Uegue de nú'ũ hingui o rá 'ñu nú'a m̄ã y nixi hinte ri muui nú'a mañ'ũ, ngue'a nu'ũ tó'o õt'a njabũ ma'na rí duxa ya ts'oqui.

17 Y nú'a mañ'ũ da ts'ocua yá m̄feni ya cu, nja ngu ra cãnce di ntsini maxõgue

ja rá ndo'yo 'na. 'Ra to'o øt'a njabũ go gue'a ra Imeneo ne ra Fileto.

18 Nu'ú go gue'u ya xa 'uegue de nú'a majuani, ne mañ'u gue ya xa nuhu nú'u xa du, ne ri ts'ocua yá jamfri ma'ra.

19 Pe nu'u tó'o majuani 'bui ja rá nija Ajuá hinda ma da ts'ocua yá jamfri, gue'a ra Māca T'ofu engu njaua: "Ra Zidada pađi to'o gathu yá meti'a." Nehe ena: "Dá 'uegue de ya ts'oqui gathu nú'u to'o di xocambenibi rá thuhu ra Zidada Jesucristo."

20 Y nurá nija Ajuá gue'a ngu 'nara danga ngu habũ ja ndunthi ya traste, 'ra dega oro, 'ra dega t'axi, 'ra dega za, ha nu ma'ra dega dohmi. Nu'u xá hño, gue'u ma'na thoni'u ne ma'na ri muui. Ha nu'u hints'u xá hño, hints'u thoni gue'a hini muui.

21 Hangue njabũ nehe ya cu, 'bũ da 'uegue de gathu nú'a xá nts'o, nu'bú ri muui y thoni pa ya hoga 'befi, ne strá nt'axi ne strá hño pa da mepabi ra Zidada. Nehe di 'bui pa da mefi gathu ya hoga 'befi.

22 Hangue nu'í oxqui tenba yá nts'o'mui ya basja'i. Go da tena ra hñoja'i, ra jamfri, ra hmāte, ne ra hoga'mui mahyegui co nú'u ma'ra ya cu ri xocambeni ra Zidada co yá mfeni xá nt'axi.

23 Nehe oxqui øt'e ngu nú'a øt'a nú'u ya necio ri ntsanoya ne hinte yá fađi, gue'a ja fuhni ya tsui.

24 Y nu 'nará mefi ra Zidada hini 'ñepi dra necatsui. Dra hoja'i con gathu ha, ne di pađi da nxahnate, ne gathu tsetatho.

25 Nehe co ndunthi ra hñoja'i da umba ra ts'ofu nú'u to'o 'na'ño mā. Xama Ajuá da xocua yá mfeni'u pa da ñobri ne pa da e da bađi nú'a majuani.

26 Ne da c'ot'i de yá 'ye ra ts'ondahi nu habũ o'u pa øt'ua rá paha'a.

Nú'a ma da 'yøt'a ya 'ñagamfri de yá ngats'i ya pa

3 1 Oxqui pumfri gue nuyá ngats'i ya pa ma da hnequi 'raya pa xá nts'o.

2 Ngue'a ya ja'i dri nsu sehe, xi da ne da me'tsa ndunthi ra boja, dya 'ñets'i, dya c'at'i, dya zante, dya ts'o'yøde co yá dada, dya ts'oc'baha, dya 'ñaqu'equ'ei.

3 Hindi ja yá hmāte, dya zamui di otho yá nthecate, dya guxa nc'uamba, hindi tsa da zama yá mfeni pa hinda 'yøt'a ya ts'oqui, dya ts'o'muija'i, ne di ũtsa gathu nú'a xá hño.

4 Dya betetho'u, hindi tsu te da 'yøt'e o te da mā. Nu'ú ma'na da ne da 'yøt'a ya t'øt'e xá nts'o que da mađi Ajuá.

5 Dri 'ñet'a hoja'i pe hindi pe'tsa ra ts'edi pa da 'ñudi ra hñoja'i.

Hangue nu'í gui 'uegue de gue'u.

6 Go guehya ya ja'i cāt'a ja ya ngu pa cadi ya 'behña nú'u ri zatho, pa da gamfribi nú'a xipabi'u. Nuya 'behña'u xi tuxa ndunthi ya ts'oqui, ne pe'tsa ndunthi ya ts'onc'at'i.

7 Nzantho ri nxadi nú'a sipi, pe hinhya'mu da za da bađi nú'a majuani.

8 Nuya ja'i'u nzantho ri nøt'a thoho ora sipa rá noya Ajuá, nja ngu ra Jane ne ra Jambre bi nø'tuabi ra Moise. Gue'u ya ja'i'u xi xa ts'oca yá mfeni ne hingui pe'tsa nú'a ra jamfri xi majuani.

9 Nuya ja'i'u ya hinda ma da hyat'a ma'ra ya ja'i, gue'a gathu ya ja'i ma da batuabi yá necio, ngu bi nja nú'u yoho ya 'ñøhø bi nø'tuabi ra Moise.

Yá ngats'i yá noya ra apostol Nsan Pablo nú'u bi mempa ra Timoteo

10 Pe nu'í xcá tena ma nt'utuante, xcá tenga ma 'mui, xcá patca ma mfeni ne ma jamfri, xcá tena ma pacencia ne ma hmāte, ne xcá pađi gathu nú'a stá tseti.

11 Xcá pađi de ya nt'ũtsate ne de ya ũgui dá thogui nuni Antioquia, nuni Iconio, nuni Listra. Pe de gathu nuya thogui'u Ajuá bi ñangagui.

12 Xi majuani, nu'a tó'o camfri ra Zidada Jesucristo ne xi ne da 'mui 'nara hoga'mui, nu'a da thogui ya nt'ũtsate.

13 Pe nuya ts'oja'i ne ya hyate ma'na rí ma xá nts'o. Nu'ú 'yo hate ne thát'i.

14 Pe nu'í oxqui 'uegue de nú'a xcá padi, ngue'a ya guí padi xá hño gue go gue'a majuani ngue'a guí padi nú'a to'o bi 'ñu't'a'i.

15 Y desde gá mbatsi gá padi ra M̄aca T'ofu nú'a xicju de ra Zidada Jesucristo pa da za ga camfrihu ne njabu ga mpøhøhu.

16 Gathu ra M̄aca T'ofu, Ajuá go bi unga ra mfeni pa bi t'ofu. Hangue xá hño ra M̄aca T'ofu pa da 'ñutuute, pa da ntsute, pa da unga ra ts'ofu, ne pa da 'ñudi ra hñoja'i,

17 pa njabu nú'u to'o xa gamfri Ajuá da nxøgue yá mfadi ne da badi da mēfi ya hoga 'befi.

4 1 Dí 'bep'a'i ja rá thandi Ajuá ne ja rá thandi ra Zidada Jesucristo, go gue'a ma da hñá'mba nguenda gathu ya ja'i nú'u di te ne nú'u ya hindi te nu stua yopa ehe pa da nda.

2 Guehna dí 'bep'a'i gue gui mamba rá noya Ajuá, ne gui ja gui 'yøt'e nzantho. Unga ra ts'ofu, ntsute ne nzote con gathu ri hñoja'i, ne gui 'ñutuute.

3 Ngue'a ma da zø ya pa gue ya ja'i hinda ne da 'yøde nura hoga nt'utuute. Nu'ú ma'na da ho da 'yøde nú'a hinxá hño, hangue ma da hyonga 'raya xahnate nú'u di mā ngu nú'a di ho da 'yøde'u.

4 Nu'ú ya hinda ne da 'yøde nú'a xi majuani. Ma da 'uegue'u pa da yopa dena ya 'bede nú'u xa zanse ya ja'i.

5 Pe nu'í, xi da su ri mfeni de gathu nú'a da 'ñehe, ne gui tseta ya dumui. 'Yøt'a ra ts'edi pa gui mamba rá noya Ajuá, ne gui pefi gathu nú'a ra 'befi xa t'a'a'i.

6 Ngue'a nugui ya bi zø ra ora pa ga unga ma te. Ya bi zø ra ora ga tsocua nuna ximhai.

7 Ya stá øt'a ra ts'edi pa stá ntate ja ra hoga tuhni. Ya stá juata nú'a ra 'befi bi t'aqui, ne stá su nú'a ra jamfri bi t'utcagui.

8 Hangue nubyá bí 'bescagui 'nara thaha nú'a ma da t'umba gathu nú'u to'o ri hñoja'i. Ha nú'a ra thaha'a ma go da 'raca ra Zidada nú'a ra pa da yopa 'ñehe. Nú'a go gue'a ra hoga nzaya. Y hingo pa hønsegui nura thaha'a, nehe pa gathu nú'u to'o tøm̄babi rá yo'ehe'a.

Ra apostol Nsan Pablo xipa ra Timoteo te da 'yøt'e

9 Nde nubyá, 'yøt'a ra ts'edi gue 'nithu gui 'ñe gui c'ascagui.

10 Ngue'a ra cu Dema xa zogagui sehæua ne bi ma pa Tesalonica, ngue'a nu'a ma'na bi ho nuna ra ximhai. Ha nura cu Crecente bi ma pa Galacia y nura cu Tito bi ma pa Dalmacia.

11 Hønse ra cu Luca dí 'bæ'beua. De má 'ñu gui tsincabu ra cu Marco ngue'a xi xá hño'a pa da maxcagui ja ra 'befi.

12 Y nura cu Tiquico dá penpu pa Efeso.

13 Nu xcri ehe gui hancabu ma pat'i duá tsopu Ntroja ja rá ngu ra cu Carpo. Ne gui hancabu ya libro. Nehe oxqui ma gui pumfri gui hancabu nuya libro dega xifri.

14 Ra Jandro nú'a ra huiti xi xa 'yøtca ndunthi ra nts'o'mui. Ra Zidada go gue'a ma da gu'tuabi de nú'a xa 'yøt'e.

15 Hangue ne'i nsu ndunthi de gue'a, ngue'a nu'a xi ri nøt'atho de nú'a dí māñhu.

16 Nurá mudi bi zonca ra ts'utbi pa bi xuga ra uenda, ni 'na hintu bi maxcagui, ngue'a gathu bi hyegagui sehe. Ajuá da punduabi'u.

17 Pe ra Zidada himbi hyegagui sehe. Nú'a go bi 'raca ra ts'edi pa dá mā xá hño gathu nurá noya'a, ne pa bi 'yøde gathu nú'u ya ja'i hingyá xodyo. Hangue njabu ra Zidada bi ñangagui pa dá c'ot'i de rá ne ra zate.

18 Nehe ma da ñangagui de gathu nú'a xá nts'o, ne ma da zixcagui pa ga ma ga 'bæ nuni mahets'i habu bí manda'a.

¡Nú'á go gue'a dra nsunda pa nzantho!
Njabu gue'a.

**Rá ngats'i rá carta ra apostol Nsan
Pablo ri yopa zenjua ya gamfri ne
apa Ajuá por gue'x**

¹⁹ Fat'ajuábu ra nju Prisca ne ra
cu Aquila ne gatho ya mengu rá ngu
ra cu Onesiforo.

²⁰ Nura cu Rasto bá cohi nuni Corinto,
y nura cu Trofimo dá tsogui nuni
Mileto ngue'a bi hñeni.

²¹ 'Yøt'a ra ts'edi gui ja gui 'ñehe ante
da dagui ya tse. Fat'ajuá'i ra cu
Eubulo, ra cu Pudente, ra cu Linu, ra
nju Claudia ne gatho nuya cu 'báiuá.

²² Ra Zidada Jesucristo da 'mái con
gue'i. Ajuá da max'a'ihx. Njabu gue'a.